

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

TIDNING

för

KONST, SLÖJD OCH HUSHÅLLNING.

N:o 37. } Tryckt hos Gno. LÖWENGAEN. Göteborg. { 1824-
14 Sept.

Anteckningar uti Sinnebildsläran.

LÅTTJAN föreställes genom ett fruntimmer, vårdslöst klädt, sittande orörligt på en klippa med korslagda armar och ben. Dess attributer äro en skildpadda och en snäcka. De Gamle gjorde den till en allegorisk gudomlighet, till en dotter af sömnen och natten.

MAKLIGHETEN, Låttjans frände, afbildas genom ett välfödt, fullblodigt, illa klädt och i vårdslös ställning sittande fruntimmer. På dess ena knä hvilat en sugga, hvilken den smutsiga figuren smeker med ena handen. Den andra tjenar till stöd för dess oputsade, tunga hufvud.

VISHETEN. Minerva i dess vanliga rustning symboliserar denna dygd. Hon sitter på en fyrkantig marmorblock, fasthetens sinnebild. Hennes blanka vapen och drägt antyda hennes själs renhet och styrka. Tuppen öfverst på hennes hjälm är, efter Plato, förståndets och vaksamhetens sinnebild. De 2:ne ljusstrimmor, som framstråla från hennes kinder, utmärka hennes värde och helighet. Den med sju insegel försedda boken, som hon höjer i ena handen, betyder att vishetens domar äro obekante och förborgade. Lammet, som ligger på bokens öfra perm, är saktmodighetens sinnebild. På dess sköld synes den Helige Ande, omstrålad

af en gloria, och i dufvoskapnad, emedan det är Guds Ande, som lärer visheten.

FÖRTRÖSTAN (TILLIT). Det slags förtröstan, som här symboliseras, är förenadt med den beskedliga dristighet, som i farans stund uppeldar sinnet att våga allt för egen och andras räddning, och som grundar sig på hoppet. Ett ungt fruntimmer sitter på en klippa i hafvet, och höjer med lugna blickar ett skepp emot den klarnande himmelen. Ide- en är hämtad ur efterföljande verser af Horatius, i hvilka han skildrar dens djerfhed, som vågade först anförtro sig åt hafsvågen på några bräckliga hopfogade bräder. Verserne äro dessa.

Illi robur, æs triplex

Circa pectus erat, qui fragilem truci

Commisit pelago ratem

Primus.

— — — — —
Quem mortis timuit gradum?

Att förekomma rök ur skorstenar.

Skorstenar, som röka in, äro en mindre ovanlig olägenhet, och som har sina orsaker i felaktigt konstruktionssätt, hvilket bevisas deraf, att de merendels endast vid vissa vindar besväras i detta fall. Man har äfven anmärkt, att en enkel skorsten röker snarare in, än den, i hvilken flera rör äro förenade, och att rätt uppgående rör sällan draga väl. — Sedan man försökt afhjelpa de fel, som i en skorstens uppbyggande kunna välla rök, såsom för knapt rökrum vid spjället, tillkommet derigenom, att detta ej kan tillräckligt uppdragas, jemte många flera, är såkraste sattet att genom ett jernrör, straxt ofvan eldstaden i spisen, ba-

na utväg för röken. Utbyggen, hufvor och dylikt ofvanpå skorstensöppningen hjälpa sålta, och vanställa dessutom huset. — I ett kök med dubbel spis, hvarpå nästan dagligen 2 me eldar jemt underhöllas, afhjelpes inrökningen, efter många kostbara försök, genom uttagningen af en enda sten straxt ofvan takryggen. Man hade uttrönt, att röken just der koncentrerade sig, och fick därför det naturliga infallet, att der gifva den luft. — I England, der bruket af stenkol gör inrökningen till ännu större oägenhet än annorstädes, har man varit serdeles omtänkt att afhjelpa den. Bland skrifter, som i denna väg utkommit, vill man endast nämna en af byggmästaren Richard Drews nyligen utgifven, hvilken vunnit allmänt förtroende. Beklagligen dro de meste af hans uppgifter sådana, att de måste af figurer upplysas, och som dessa ej kunna här bifogas, nödgas man stadna vid blotta anmälan af förenämnda nyttiga afhandling, som borde ägas af hvarje omtänksam Murmästare, och hvars hela titel är: *An Essay on curing smoky chimnies, by Richard Drews, London 1823; price 5 shill. 6ds.*

Att polera Tamback.

Man tager 8 lod spetsglas, 6 lod trippel, $\frac{3}{8}$ lod avafvel och 2 quinten brändt hornhorn, blandar allt tillsammans, och gör det till ett mycket fint pulver, hvarmed man polerar tambacken tills den får en glans som guld.

Emot utslag på hundar.

Det säkraste medel är detta: Man tillagar en salva af svinfett och svafvelblomma, och smörjer hunden dermed från hufvudet ned åt ryggen. Hunden bortelickar en del deraf; detta kurerar honom invertes, och den salvan, som han ej kan komma åt, verkar såsom yttre läkemedel.

Emot Armsvett.

Denna olägenhet, som förderfvar mängen varker och kostbar klädning, isynnerhet vid dans och häftigare rörelse, är svårt att afhjelpa, äf-

minstone om man vill undvika de för helsen skadliga följder, hvilka genora förlostigt hämmande botemedel kunna lätt uppkomma. Det bästa af dessa och oskyldigaste torde dock vara ett pulver, som väl dröjer svetten till sig, men ej fläckar eller skadar. Man kokar ris i en gryta till tjockt mos, och låter det svalna och afrinna. Sedan det kallnadt och satt sig till en viss tjocklek, lägger man det i en ren serviett under en mangel, och manglar det tills det hunnit bli torrt och utpressadt i tunna skifvor, hvilka man ströer i en mortel. Deraf blir ett fint mjöl, som sätter sig på botten, men i ringa myckenhet. Detta låter man gå genom en fin härsikt, och med det inmjölas armhålorna, innan svettningen börjas. Det insuger svettångorna, utan att skada hvarken kläder eller helta.

Emot det så kallade Onda Bettet.

Denna olägenhet yttrar sig i fingerapetsarna, omkring och under naglarna, som bli röda, heta och i hög grad plågsamma. Ofta upplöser sig det onda i ett slags böld, som så fräter nageln, att hon affaller, och, när det är af elakaste arten, angriper sjelfva fingerbenet under densamma. Till förekommande af dessa långvariga och smärtsamma följder, bör man söka att i dess första början förekomma inflammation och hindra att ingen böld blir. Man doppar därför genast det röda, uppsvullda fingret i vatten, så hett man kan tåla det, och håller det deri en half till och med en hal timma, samt förnyar detta 3 gånger om dagen. Har ej bättring följt inom ett par dagar, utan det onda i stället tilltagit, så har man anledning till förmodan, att det skrider till bullnad. Då pålägger man om dagen varma hafregrotsomslag, som litigt ömsas, och blandar i dessa stekt lök och varm mjölk: om natten deremot kan man bruka en salva af honung, rågmjöl och stekt lök eller ock af svinfet och krossad hvittlök. Härmed fortfar man tills bullnaden mognat. När detta inträffat, uttrycker man varet med all varsamhet, badar fingret 2 gånger om dagen i varmt vatten, och lägger litet linskat, påstruket med osattadt smör eller god färtlög, på sårat, och deröfver en med häftplåster bestruken linneklut. Denna förbindning göres högst 2 gånger om dagen. Vill nu bölden ej gitva sig inom 4 till 6 dygn, hvartill den tjocka huden på fingerändan eller det ondas djupa läge under nageln, kan vara orsaken, så låter man en Fältskär med tjenligt instrument öppna bullnaden, för att förekomma fingerbenets skadande. Skulle det onda straxt i början vara ganska häftigt och inflammationen sträcka sig öfver handen och armen, måste en Läkare genast ålitas. — Detta behandlingsätt har hos många sådana patienter visat sig ganska verksamt, och därför blifvit rekommenderadt såsom ett säkert botemedel.